

УДК 378.147.227

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.18>

Ольга МАГДЮК

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, Хмельницький національний університет, вулиця Інститутська, 11, м. Хмельницький, Україна, 29000

ORCID: 000-0001-6165-6386

Бібліографічний опис статті: Магдюк, О. (2022). Поєднання традиційних та інтерактивних технологій з метою задіяння студентів немовних спеціальностей у професійні ситуації іноземною мовою. *Acta Paedagogica Volynienses*, 1, 114–120, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.18>

ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З МЕТОЮ ЗАДІЯННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОФЕСІЙНІ СИТУАЦІЇ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Статтю присвячено дослідженню особливостей організації процесу поєднання традиційних та інтерактивних технологій для задіяння студентів немовних спеціальностей в професійні ситуації іноземною мовою. Автором було зазначено, що принципи зміни в економіці, зумовлені зростаючою роллю знань, революцією в інформаційно-комунікативних технологіях, становленням глобалності ринку праці, а також політичними змінами, диктують нові вимоги до рівня підготовки фахівців, тобто змінюють соціальне замовлення суспільства – підготувати в короткий термін фахівця, який добре володіє комунікативними іншомовними компетенціями. За умови мінімальної кількості годин, зазначеної в навчальному плані, чинного державного освітнього стандарту вищої професійної освіти, що представляє собою сукупність вимог, обов'язкових узгодити нове соціальне замовлення суспільства із сучасними вимогами, сформувані іншомовні комунікативні та професійні компетенції – завдання не з легких. Якщо раніше навчання іноземної мови в немовному вузі було орієнтоване на читання, розуміння та переклад спеціальних текстів наукового стилю, то зараз необхідно думати про зміщення акценту в навчанні на розвиток навичок мовного спілкування на професійні теми та ведення наукових дискусій. Щоб досягти поставленого завдання, необхідно поєднати традиційне та інтерактивне навчання, в основі якого лежить особистісно-орієнтоване навчання.

Метою традиційного навчання є передача студентам та засвоєння ними якомога більшого обсягу знань. У контексті інтерактивного навчання знання набувають інших форм. З одного боку, вони являють собою певну інформацію про навколишній світ, а з іншого боку, особливістю цієї інформації є те, що студенти отримують її не у вигляді вже готової системи від викладача, а в процесі своєї активної діяльності під керівництвом викладача, який створює умови для їхньої діяльності. Мета інтерактивного навчання – створення викладачем умов, які дозволяють відкривати, набувати і конструювати знання самими студентами.

Ключові слова: традиційні методи навчання, інтерактивні технології, студенти немовних спеціальностей, іноземна мова, вища освіта.

Olha MAHDIUK

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Foreign Languages, Khmelnytskyi National University, Instytutska str., 11, Khmelnytskyi, Ukraine, 29000

ORCID: 000-0001-6165-6386

To cite this article: Mahdiuk, O. (2022). Poyednannya tradytsiynykh ta interaktyvnykh tekhnolohiy zmetoyuzadiyannya studentiv nemovnykh spetsial'nostey v profesiyini sytuatsiyi inozemnoyu movoyu [Combination of traditional and interactive technologies for students of non-language specialties involvement in professional situations in foreign languages]. *Acta Paedagogica Volynienses*, 1, 114–120, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.18>

COMBINATION OF TRADITIONAL AND INTERACTIVE TECHNOLOGIES FOR STUDENTS OF NON-LANGUAGE SPECIALTIES INVOLVEMENT IN PROFESSIONAL SITUATIONS IN FOREIGN LANGUAGES

The article is devoted to the research of the peculiarities of the organization of the process of combining traditional and interactive technologies for the involvement of students of non-language specialties in professional situations in

a foreign language. The author noted that fundamental changes in the economy due to the growing role of knowledge, the revolution in information and communication technologies, the globalization of the labor market, as well as political changes, dictate new requirements for training, i.e. change the social order of society to prepare in the short term a specialist who is well trained in communicative foreign language competencies. Given the minimum number of hours specified in the curriculum, the current state educational standard of higher professional education, which is a set of requirements required to reconcile the new social order of society with modern requirements, to form foreign language communicative and professional competencies, not an easy task. If earlier foreign language teaching in a non-language university was focused on reading, understanding and translating special texts of scientific style, now it is necessary to think about shifting the emphasis in teaching to develop language communication skills on professional topics and conducting scientific discussions. To achieve this goal requires a combination of traditional and interactive learning, which is based on personality-oriented learning.

The purpose of traditional learning is to transfer to students and assimilate as much knowledge as possible. In the context of interactive learning, knowledge takes other forms. On the one hand, they represent certain information about the world around them, and on the other hand, the peculiarity of this information is that students receive it not in the form of a ready-made system from the teacher, but in the process of their active work under the guidance of the teacher. The purpose of interactive learning is to create conditions for the teacher to allow students to discover, acquire and construct knowledge.

Key words: traditional teaching methods, interactive technologies, students of non-language specialties, foreign language, higher education.

Актуальність дослідження. В умовах глобалізації економіки, жорсткої конкуренції в системі вищої освіти відбуваються глибокі зміни, що вимагають швидкого реагування, вміння використовувати різні методи та прийоми, сприяють розвитку аналітичного мислення. Удосконалюються методики викладання у вигляді інтерактивних форм навчання, вирішення кейсових завдань, тестування, есе, ділових ігор, відповідно, змінюється та оцінка якості знань студентів, яка є одним з актуальних проблем сучасної освіти. Так, в освітньому процесі нашої країни знедавна використовується нова оцінка знань та контролю студентів – модульно-рейтингова система, яка широко відома у європейських країнах. Ця система дозволяє більш об'єктивно оцінювати знання студентів, стимулювати їх, сприяти розвитку інтересу до науково-дослідної роботи, тим самим перетворюючи їх на активних учасників навчального процесу.

Модульно-рейтингова система забезпечує відкритість інформації, що дає можливість батькам і студентам контролювати успішність останніх, створює умови мотивації до самоосвіти. У ній враховується поточна успішність, пошук додаткової інформації, зіставлення отриманих результатів тощо. Серед перерахованих переваг модульно-рейтингової системи необхідно відзначити збільшення витрат часу викладача. Вважаємо, що за всіх переваг нових форм викладання не можна забувати і про традиційні, оскільки саме практичні та лабораторні заняття сприяють засвоєнню теоретичного матеріалу. Адже ні для кого не секрет, що сьогодні більшість студентів стика-

ється з труднощами застосування теоретичних знань на вирішення практичних завдань. Відповідно, є необхідність використання практичних занять, де персонально кожен студент працює з матеріалом, що сприяє розвитку аналізу, вирішенню поставлених перед ним завдань. Та й як, наприклад, лікар без хорошої теоретичної та практичної підготовки зможе в майбутньому надати медичну допомогу? Він буде безпорадним, не впевненим у своїх діях. Тому необхідно розумно поєднувати традиційні та інтерактивні технології навчання, інакше ми можемо втратити свою національну перевагу «інтелектуально розвиненого суспільства».

Аналіз останніх досліджень. У вітчизняній та зарубіжній педагогіці склалася наукова база, що дозволяє розглянути питання інтеграції освітніх методів навчання. Зокрема, інтерес проявлявся до інтеграції нових ІКТ у викладанні іноземних мов (Раїцька Л.К., Сисоєв П.В., Євстигнєєв М.Н., Титова С.В., Башмаков А.І., Башмаков І.А., Павельєва Т.Ю.); до інтерактивного навчання у співпраці (Букатова В.М., Єршова О.П.); до змішаної та дистанційної форм навчання (Полат Є.С., Орлова І.А., Щемельова І.Ю., Потрібна І.В., Васильєва Ю.С., Наследова О.О.), однак традиційні форми навчання, як і раніше, лідирують.

Метою статті є дослідження особливості процесу поєднання традиційних та інтерактивних технологій для задіяння студентів немовних спеціальностей у професійні ситуації іноземною мовою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційні перетворення у вищій освіті мають велике значення для інноваційної системи

країни та розвитку трудових ресурсів. Однак ми стикаємося з безліччю проблем, головна з яких – це низький рівень матеріально-технічного забезпечення, що не відповідає сучасним технологіям та вимогам ринку праці та, як наслідок, не сприяє підготовці якісно нових професіоналів. І тут ключову роль має відігравати держава, бо жоден заклад вищої освіти не в змозі самостійно на рівні сучасних технологій, що розвиваються, створити високоефективну матеріально-технічну базу.

Саме на рівні держави мають вирішуватись питання комплексного підходу інтеграції бізнесу та освіти, тільки за рахунок цього об'єднання ми матимемо ефект синергії. З одного боку, студенти набувають практичних навичок, а роботодавець – потенційного працівника. Таким чином, сьогодні необхідно не уникати, а знаходити шляхи вирішення цього питання.

Інтенсивний процес корінних змін у соціальній, культурній та суспільно-економічній сферах України кінця ХХ століття зумовив зміну виховно-освітньої парадигми. Принципові зміни в економіці, зумовлені зростаючою роллю знань, революцією в інформаційно-комунікативних технологіях, становленням глобальності ринку праці, а також політичними змінами, диктують нові вимоги до рівня підготовки фахівців, тобто змінюють соціальне замовлення суспільства – підготувати в короткий термін фахівця, який добре володіє комунікативними іншомовними компетенціями. За умови мінімальної кількості годин, зазначеної в навчальному плані, чинного державного освітнього стандарту вищої професійної освіти, що представляє собою сукупність вимог, обов'язкових узгодити нове соціальне замовлення суспільства із сучасними вимогами, сформувані іншомовні комунікативні та професійні компетенції – завдання не з легких. Якщо раніше навчання іноземної мови в немовному вузі було орієнтоване на читання, розуміння та переклад спеціальних текстів наукового стилю, то зараз необхідно думати про зміщення акценту в навчанні на розвиток навичок мовного спілкування на професійні теми та ведення наукових дискусій (Кларин, 1995: 155–158).

Щоб досягти поставленого завдання, необхідно поєднання традиційного та інтерактив-

ного навчання, в основі якого лежить особистісно-орієнтоване навчання.

Метою традиційного навчання є передача учнями та засвоєння ними якомога більшого обсягу знань. Викладач транслює вже осмислену та диференційовану ним самим інформацію, визначає компетенції, які необхідно, з його точки зору, сформувати у студентів, а завдання студентів – якомога повніше відтворити отримані в процесі такого навчання знання, що носять енциклопедичний характер і являють собою певний обсяг інформації з різних навчальних предметів, що у свідомості студента існують як тематичні блоки, які завжди мають смислові зв'язки (Coyle, 2009: 109–112).

У результаті виникає проблема неможливості пов'язати зміст свого предмета зі знаннями студентів в інших навчальних дисциплінах, тобто проблема відсутності міжпредметних зв'язків, що розглядаються у навчанні як дидактичний принцип і як умова, захоплюючи цілі та завдання, зміст, методи, засоби та форми навчання різним навчальним предметам.

У контексті інтерактивного навчання знання набувають інших форм. З одного боку, вони являють собою певну інформацію про навколишній світ, а з іншого боку, особливістю цієї інформації є те, що студенти отримують її не у вигляді вже готової системи від викладача, а в процесі своєї активної діяльності під керівництвом викладача, що створює умови для їхньої діяльності. Отже, мета інтерактивного навчання – створення викладачем умов, які дозволяють відкривати, набувати і конструювати знання самими студентами (Antonenko, 2015: 326–331).

Це дозволило розглянути питання організації інтерактивного навчання, зокрема, інтеграції нових інформаційно-комунікативних технологій у викладанні іноземних мов, що на відміну від традиційних моделей навчання, а саме пасивної, коли студент виступає в ролі «об'єкта» навчання (слухає та дивиться), й активної, коли студент виступає «суб'єктом» навчання (самостійна робота, творчі завдання), здійснюється в умовах постійної, активної взаємодії всіх студентів. Студент і викладач є рівноправними суб'єктами навчання, оскільки суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес організований таким чином, що практично всі студенти залучаються

до процесу пізнання, маючи можливість розуміти та рефлексувати з приводу того, що вони знають і думають. Виключається домінування будь-якого учасника навчального процесу чи будь-якої ідеї. До того ж відбувається це в атмосфері доброзичливості та взаємної підтримки, що дозволяє не лише отримувати нове знання, а й розвиває саму пізнавальну діяльність, переводить їх у більш високі форми співробітництва. У ході діалогового навчання (а саме це передбачає інтерактивне навчання) студенти вчаться критично мислити, вирішувати складні проблеми на основі аналізу обставин і відповідної інформації, зважувати альтернативні думки, приймати продумані рішення, брати участь у дискусіях, спілкуватися з іншими людьми.

Інтерактивне навчання одночасно вирішує кілька завдань (Пометун, 2002: 86–92):

- розвиває комунікативні вміння та навички, допомагає встановленню емоційних контактів між студентами;

- вирішує інформаційне завдання, оскільки забезпечує студентів необхідною інформацією, без якої неможливо реалізовувати спільну діяльність;

- розвиває вміння та навички (аналіз, синтез, постановка цілей та ін.), тобто сприяє реалізації навчальних та розвиваючих завдань;

- сприяє реалізації виховних завдань, оскільки привчає і навчає працювати в команді, прислухатися до чужої думки.

Окрім того, інтерактивне навчання вирішує ще одне важливе завдання – зняття нервового навантаження як результат перемикавання уваги та зміни форм діяльності, тобто завдання релаксації, що дозволяє розглядати інтерактивне навчання як форму освітнього процесу, здатного оптимізувати сутність, зміст та структуру педагогічних взаємодій

Широке використання сучасних дидактичних принципів сугестивності, наочності, аудіо- та мультимедійних засобів не виключає традиційних методів навчання, а гармонійно поєднується з різноманітними формами інтерактивної діяльності на всіх етапах навчання (Demchenko, 2013: 63–70).

Однією з технологій інтерактивного навчання, що заслуговує на гідну увагу, є технологія співпраці, яка включає методи, що дозволяють навчатися, взаємодіючи між собою як педагог і студент.

Однією із сутностей педагогіки співробітництва є колективна творча виховна діяльність (комунарська методика) під девізом: «Все творчо, інакше навіщо?!». У діяльності бере участь увесь колектив, що знаходить широке застосування в мультимедійних навчальних програмах з англійської мови з використанням різних методичних прийомів, що дозволяють проводити ознайомлення, тренінги, моніторинг знань та умінь студентів у контексті формування іншомовної професійної компетенції.

Формування іншомовної професійної компетенції спирається на формування комунікативної компетенції на основі створення в навчальному процесі умов для ділового тренінгу (Graham, 2017: 30).

Вважаємо за необхідне розглянути організацію навчального процесу для студентів факультету міжнародних відносин і права, спеціальність «Право» (ОКР «Бакалавр») у формі заняття, заснованого на імітації розгляду справи в судді.

Мета заняття – реалізувати дидактичні умови для навчання студентів конструктивно вирішувати завдання щодо подолання професійних проблем у міжкультурному інтерактивному контексті з урахуванням професійних іншомовних та комунікативних компетенцій.

Об'єкт заняття – навчально-виховний процес у вищій школі.

Інноваційність – об'єднання сучасних методик і технологій для включення студентів до іншомовних професійних та комунікативних ситуацій, засноване на інтеграції можливостей ІКТ.

Студенти розбилися на групи-компанії, вибрали питання для обговорення, склали план дій та зробили презентації, що дозволяють «партнерам» зробити свій вибір. Дана технологія дозволила студентам поринути в проблемно-пошукову, творчу діяльність (була проведена велика робота в Інтернеті, читалися довідники, писалися міні-сценарії, записувалися презентації). Навчальний процес прийняв форму ділової гри, в якій брала участь уся група. Також була використана технологія «Акваріум» (чимось схожа на виставу), де викладач і кілька студентів виступили в ролі експертної комісії, провели аналіз проектів, зробили свої висновки, пояснивши, на чому вони ґрунтувалися і чим вони керувалися у виборі того чи іншого проекту.

Презентація як один із видів інтерактивних методів навчання, яка, на наш погляд, вносить

певну новизну та креативність у проведення занять в інтерактивному форматі, є одним із найефективніших способів донесення важливої інформації як у розмові «один на один», так і під час публічних виступів. Слайд-презентації дозволяють ефектно та наочно уявити зміст, виділити та проілюструвати повідомлення, яке несе презентація, та його ключові змістові пункти. Використання інтерактивних елементів дозволяє посилити ефективність виступів, що є частиною професійної діяльності більшості фахівців.

Арсенал засобів, через які презентація здійснює свої функції, є досить широким і різноманітним. Це – мова, графіка, малюнок, колір, фотографія та багато іншого. Всі ці засоби можуть поєднуватись у практично нескінченній кількості варіантів.

Однак, незважаючи на визнання існування різних методів у сучасному процесі навчання іноземної мови, слід все ж відзначити, що лідируючу позицію займають методи й технології, засновані на особистісно-орієнтованому підході в навчанні, які повинні:

- створювати комфортну атмосферу для усунення у студентів почуття тривожності;
- стимулювати мотивацію до вивчення іноземної мови;
- стосуватися особистості студента в цілому, залучати до навчального процесу його почуття, емоції та відчуття, співвідноситися з його реальними потребами, стимулювати його мовні, когнітивні, творчі здібності;
- активізувати студента, роблячи його головною дійовою особою в навчальному процесі, що активно взаємодіє з іншими учасниками цього процесу;
- створювати ситуації, в яких викладач не є центральною фігурою; студент повинен усвідомлювати, що вивчення іноземної мови більшою мірою пов'язане з його особистістю та інтересами, ніж із заданими вчителем прийомом та засобами навчання;
- передбачати активні та інтерактивні форми роботи в аудиторії: індивідуальну, групову, колективну, що повною мірою стимулюють активність студентів, їх самостійність і творчість (Беляєв, 1996: 26–35).

Усі перелічені критерії можуть бути реалізовані у використанні технології співпраці, об'єднаної з іншими активними та інтерак-

тивними методами і технологіями (рольова гра, ділова гра, презентація, акваріум), під час навчання англійської мови, що, на наш погляд, значно ефективніше, ніж традиційні методи. Суть технології співробітництва полягає у зануренні студентів у реальну атмосферу ділового співробітництва щодо вирішення проблем, оптимальну для формування загальнокультурних, професійних та комунікативних іншомовних компетенцій майбутнього конкурентоздатного спеціаліста і сприяє формуванню таких навичок:

- працювати в колективі;
 - висловлювати свою думку та відстоювати свою точку зору;
 - отримувати нові знання;
 - спілкуватися;
 - естетично сприймати світ (Kuts, 2016: 370).
- Технологія співробітництва у процесі навчання англійської мови як методичний прийом бере участь у формуванні загального світогляду студентів у їхній професійній освіті, що є невід'ємною частиною навчально-виховного процесу в єдності її взаємопов'язаних компонентів: освітнього, виховного, розвивального та практичного (Klimova, Kacatl, 2015: 477–481).

Освітній компонент передбачає:

- формування мовних експресивно-лексичних і граматичних навичок на комунікативно достатньому рівні;
- удосконалення вмінь і навичок говоріння на соціально-побутові та професійні теми;
- формування навичок і розвиток умінь у діалогічній та монологічній формах спілкування.

Виховний компонент полягає у:

- формуванні в студентів поваги й інтересу до різних культур і народів;
- вихованні культури спілкування;
- підтримці інтересу до навчання і формування пізнавальної активності;

Розвиваючий компонент розуміється через призму:

- формування здатності до інтелектуального, культурного, морального, фізичного та професійного саморозвитку і самовдосконалення;
- формування можливості володіння культурою мислення, здібності до узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановки мети та вибору шляхів її досягнення, вміння логічно правильно, аргументовано та ясно будувати мову;

– формування готовності до сприйняття культури та звичаїв інших держав і народів, толерантного ставлення до національних, расових, конфесійних відмінностей, здатності до міжкультурних комунікацій.

Практичний компонент передбачає:

– формування здатності до письмової та усної комунікації іноземною мовою, готовності до роботи в іншомовному середовищі;

– формування можливості володіння основними методами, способами та засобами отримання, зберігання, переробки інформації; мати навички роботи в професійній діяльності.

Висновки. Після детального вивчення різних методів навчання ми не можемо сказати, який педагогічний спосіб навчання кращий. Як традиційні методи навчання, так і сучасні методи навчання мають свої недоліки та переваги. Вони схожі, але й відрізняються один від одного. Сучасні методи навчання повинні розглядати традиційні методи навчання як свою основу, а студенти не повинні повністю нехтувати ними,

впроваджуючи нові. Проте сучасні методи навчання підходять для нинішнього століття, щоб упоратися з навколишнім середовищем.

Викладачі пропонують різні інноваційні ідеї, щоб пояснити студентам зміст тієї чи іншої дисципліни. Крім того, обов'язок викладачів – навчати студентів відповідними та сучасними методами. Це викладач, який відіграє важливу роль в успіху студентів. Отже, обов'язком викладача стає зробити крок до прийняття сучасних методів навчання, щоб студенти були готові не лише з теоретичними знаннями, а й з практичним досвідом зустрітися зі світом і змагатися зі своїми конкурентами. Для розвитку навичок прийняття рішень, навичок розв'язування проблем і критичного мислення найкраще підходять сучасні методи навчання. Нові способи навчання роблять студентів більш продуктивними та заохочують їх до співпраці. Обидва методи ефективні, але що буде зроблено за цей час – це питання, і зрозуміло, що важливість сучасних методів навчання можна чітко відчувати.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Беляев С.Б. Нові технології навчання. Київ : ІЗИН, 1996. 152 с.
2. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід, Київ, 2002. 141 с.
3. Кларин М.В. Инновации в мировой педагогике (Анализ зарубежного опыта). Рига : НПУ «Эксперимент», 1995. 176 с
4. Antonenko O.V. Professional training of foreign language teachers in the context of modernization of higher education in the Czech Republic. Problems and prospects of formation of the national humanitarian and technical elite: a collection of scientific works, 43(47). 2015. 326–331.
5. Bilyalova A. ICT in Teaching a Foreign Language in High School. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 2017. 237. 175–181.
6. Coyle D. Content and Language Integrated Learning. *Motivating Learners and Teachers*. London, 2009. P. 127.
7. Demchenko O. Creative Realization of the Interdisciplinary Approach to the Study of Foreign Languages in the Experience of the Danube Basin Universities. *Journal of Danubian Studies and Research*. 2013. Vol. 3. № 1. 94.
8. Graham Gibbs. *Learning by Doing: A Guide to Teaching and Learning Methods*, Oxford: First Edition, 2013. P. 30.
9. Klimova B.F., Kacel J. Hybrid learning and its current role in the teaching of foreign languages. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 2015. 182. 477–481.
10. Kuts M.O. Problem technologies in foreign languages teaching of higher technical educational establishments students. *Cherkasy University Bulletin : Pedagogical Sciences*, 2016. 37 (370).
11. Weller M. *Virtual Learning Environments: using, choosing and developing your VLE*. New York : Routledge, 2007.

REFERENCES:

1. Belyaev S. B. *Novi tekhnolohiyi navchannya* (1996) [New learning technologies]. K.: IZYN, 152 s. (in Ukrainian).
2. Pometun O. (2002) *Interaktyvni tekhnolohiyi navchannya: teoriya, praktyka, dosvid* [Interactive learning technologies: theory, practice, experience] K, 141s (in Ukrainian).
3. Klarin M. V. (1995) *Innovatsii v mirovoy pedagogike (Analiz zarubezhnogo opyta)* [Innovations in world pedagogy (Analysis of foreign experience)]. Riga: NPU «Eksperiment», 176 s. (in Russian).
4. Antonenko O. V. (2015) *Professional training of foreign language teachers in the context of modernization of higher education in the Czech Republic. Problems and prospects of formation of the national humanitarian and technical elite: a collection of scientific works*, 43(47), P. 326-331. (in English).

5. Bilyalova A. (2009) ICT in Teaching a Foreign Language in High School. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, P. 237, 175-181. [in English].
6. Coyle D. (2009) *Content and Language Integrated Learning. Motivating Learners and Teachers*. London, P. 127. (in English).
7. Demchenko O. (2013) Creative Realization of the Interdisciplinary Approach to the Study of Foreign Languages in the Experience of the Danube Basin Universities. *Journal of Danubian Studies and Research*, Vol. 3, No.1, P. 94. (in English).
8. Graham Gibbs (2013) *Learning by Doing: A Guide to Teaching and Learning Methods*. Oxford: First Edition, P. 30. (in English).
9. Klimova B. F., & Kacetyl, J. (2015) Hybrid learning and its current role in the teaching of foreign languages. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 182, 477-481. (in English).
10. Kuts M. O. (2016) Problem technologies in foreign languages teaching of higher technical educational establishments students, *Cherkasy University Bulletin: Pedagogical Sciences*, 37, P. 370. (in English).
11. Weller M. (2007) *Virtual Learning Environments: using, choosing and developing your VLE*. New York: Routledge, 2007. (in English).